

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv (RUR)

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd	Beslutsinstans
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv (RUR)	Riktlinjer	2013-12-19, KF § 109	KF
Dokumentansvarig	Diarienummer	Reviderad	Giltig till
Ekonomichef		2023-11-27	Tills vidare
Dokumentinformation	Syftet med dokumentet är att säkerställa en god ekonomisk hushållning i enlighet med gällande lagar och rekommendationer.		
Dokumentet gäller för	Markaryds kommun		

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv (RUR)

Det är lagreglerat att kommuner och landsting i budgeten ska ange finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Vidare ska de kommuner och landsting som har negativt resultat anta en åtgärdsplan.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, dvs koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Mål och riktlinjer ska vara tydliga och mätbara och dom ska utvärderas.

För att finansiera en verksamhet över tiden krävs normalt sett mer än ett nollresultat. Bland annat för att:

- Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar
- Beakta samtliga pensionsåtaganden
- Konjunkturanpassa resultatet
- Tillskapa resurser för utveckling

En allmän erfarenhet är att det finns ett samband mellan en välskött ekonomi och en bra verksamhet.

En förekommande tumregel är att resultatet ofta bör ligga i närheten av 2 procent av skatter, statsbidrag och utjämning.

För att få en välskött ekonomi krävs det att organisationen och medborgarna förstår och accepterar att de finansiella målen är styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner man har råd med.

De finansiella målen bör omfatta och utgöra restriktion för:

- Hur mycket den löpande verksamheten får kosta
- Investeringsnivåer och finansiering av dessa
- Förmögenhetsutveckling

I balanskravet beskrivs en miniminivå för det ekonomiska resultatet sett över flera år. Med nyheterna i lagen är denna nivå tillämplig för att avgöra om en åtgärdsplan ska tas fram.

För att avgöra detta krävs en balanskravsutredning som analyserar i vad mån bland annat synnerliga skäl påverkar resultatredovisningen. Balanskravsutredningen ska ingå i förvaltningsberättelsen.

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt.

Det är viktigt att inte enbart titta på brutto- och nettokostnadsutvecklingen för en verksamhet. Man måste också analysera vilka kvantiteter som kommer kommuninvånarna till del och vilken kvalitet som tjänsterna har. Vad avser kvalitén kan bland annat kommunens tjänstegarantier utgöra en god grund för analyser.

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, och därigenom möta konjunkturvariationer.

RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om.

En uppbyggnad av resultatutjämningsreserv sker inom ramen för det egna kapitalet. Resultatutjämningsreserven gör det möjligt att reservera en del av överskottet i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår till följd av lågkonjunktur.

Markaryds kommun tillämpar RUR sedan bokslutsåret 2013.

Regelverk

Reservering till resultatutjämningsreserven får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger:

- en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
- två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om det egna kapitalet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser är negativt.

Resultatutjämningsreserven får uppgå till högst 5 procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

Resultatutjämningsreserven får disponeras om balanskravsresultatet är negativt och om fullmäktige bedömer att lågkonjunktur råder för det enskilda budgetåret. Detta gäller vid både budget och bokslut. Ett riktvärde för fullmäktiges bedömning av konjunkturläget är att lågkonjunktur råder när förändringen av budgetårets underliggande skatteunderlag understiger den genomsnittliga i ett tioårsperspektiv bakåt i tiden (enligt uppgifter och prognoser från SKR).

Disposition från reserven får göras under flera efter varandra följande år.

Maximalt får ett belopp om två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning disponeras ett enskilt år.

Disposition får inte göras för att möjliggöra en sänkning av skattesatsen.